

kormánybiztosnak azonban erről tudomása volt, mert több ízben interviút tartott nála részben magam, részben köztegen keresztül.

A rendelet 1945 novemberében láttott napvilágot. A *legénység és hozzátartozói még ma sem kapják meg járandóságukat*. A közellátási kormánybiztos azzal védekezik, hogy nem rendelkezik a készletekkel, melyek birtokában eleget tehetne a közellátási miniszter rendelkezésének. Ha a kormánybiztos nem rendelkezik a készletekkel és nem tud eleget tenni a rendelkezésnek, úgy azt rögtön jelentenie kell és megkeresni a lehetőséget a készletek beszerzésére, azért közellátási kormánybiztos. Hangsúlyozni kívánom, hogy a rendelet 1945 novemberében jelent meg, ezzel szemben 1946 április 2-án, tehát majdnem fél évvel a rendelet megjelenése után tett a kormánybiztos előterjesztést, hogy a központi készletekből láthassa el a rendőrséget. Ha a közellátási kormánybiztosnak szivügye lett volna a rendőrség, úgy nem várt volna novembertől ápriliséig. Ha nem volt készlete novembertől, úgy már akkor hivatalbéli kötelessége lett volna ezt az előterjesztést megtenni.

Cikkünkben nem azt állítottuk, hogy a kormánybiztos semmiféle élelmiszerből sem adta meg a feladatot, ezzel szemben a főispáni nyilatkozat azt állítja, hogy az alapfeladatot biztosította és kiutalta. Nekünk egy kérdésünk volt: miből, melyik élelmiszerből kapták meg a feladatot és melyikből nem? Kapott a rendőrség ételaj-, hüvelyes-, főzliszt-, hogyma- és cukorfeladatot. Mert a közellátási kormánybiztos erre is kötelezve van.

A közellátási kormánybiztos intézkedéseire vonatkozólag különben igen érdekes adatok birtokába jutottunk. A szegedi gazdasági rendőrség lefoglalt Kiszner szegedi mézárósnál 10 mázsán felül zsir és szaront. A bűnjelét miután az romlandó volt, letétbe helyezték a városi raktárban, ahol a rendőrség sójával biztosították a romlás ellen. Ez az élelmiszermentiség a jogerős bírósági ítéletig mint bűnjel szerepel, mert a bíróság illetékes annak hovatartozásáról ítélkezni. Ezzel szemben a beszállítók alkalmával a közellátási kormánybiztos szabályellenesen a bűnjelét is igénybe vette.

Kérdezzük a közellátási kormánybiztos, hogy mit tenne azzal a tisztviselőjével, akinek 1945 november 22-én utasítást ad és az csak 1946 április 2-án válaszol, hogy a rendelkezést nem tudja végrehajtani? Ha a választ megkapjuk, úgy az ítélet lesz, melyet dr. Pálfi György maga felett mond.

Másodosztályú kocsik a budapest-szegedi vonaton

(Budapest, június 17.) Az Államvasutak igazgatósága közli: Június 15-től kezdve a Budapestre Pécsre, Gyékényesre, Nagykanizsára, Tapolcára, Szombathelyre, Bajára, Sátoraljaújtelepre, Békéscsabára, Szegedre, Nyíregyházára és Somoskőújfalura, valamint az ellenirányban közlekedő távolsági személyvonatokon **másodosztályú kocsik** is közlekednek. A nyíregyházi vonalnál Biharkezesre, a pécsi vonalnál pedig Bátaszékre is lesz közvetlen másodosztályú kocsi.

A NDT is halálraítélte Hubay Kálmánt

(Budapest, június 17.) A népbíróság április elején kötött általi halálbüntetésre ítélt Hubay Kálmánt. Fellebbezés folytán a NOT most tárgyalja másodfokon az ügyet és az első foku ítéletet helybenhagyta. Együttal kimondotta a vagyonelkobozást és az állásvesztést is. Hubay kegyelmet kért. A NOT a kegyelem kérdésében hozott döntését írásban közli a népbíróssággal.

Eljárást indítanak az Eksz büszke tagjai ellen

(Budapest, június 17.) A letűnt Horthy-rezim legfelsőbb és legveszedelmesebb szervezetét az Eksz (Etelközi Szövetség) volt. Néhány nappal ezelőtt kiderült, hogy ennek tagjai gyilkolták meg Somogyi Bélát és Bacsó Bélát is. Tasnády Nagy András vallomása szerint a szövetség emberei rabolták ki 1919-ben a bécsi magyar kegyelmet. Az Etelközi Szövetség tagjai ellen, akiknek teljes névsora rendelkezésre áll, megindítják az eljárást.

Megalakultak az első adóközösségek Szegeden

(Szeged, június 17.) Az új adózási rendszer fontos ujtása az adóközösség. A szegedi kereskedelmi és iparkamara, valamint a helyi érdekképviseletek sokat fáradoztak azon, hogy a szegedi kereskedők és iparosok körében adóközösségeket hozzanak létre. Ennek eredményeként a pénzügyigazgatóság támogatásával tizenhárom kereskedelmi és ugyanennyi ipari szakmában már meg is alakult Szegeden az adóközösség. Az adóközösségekben működő kereskedelmi szakmák a következők:

Bőrkereskedő 10, festékkereskedő 12, papírkkereskedő 22, piaci rőfös, bazar,

rövid-, készfahérműkereskedő 107, porcellán-, üvegkereskedő 7, rövid-, fűszernagykereskedő 10, zsák-, zsineg-, kenderkereskedő 15, fűszer, szatós 281, toll-, nyersbőrkereskedő 16, vaskereskedő 16, cipőkereskedő 13, textilkereskedő 140 taggal.

Az ipari szakmák közül a következők működnek adóközösségekben:

A sütőiparosok 70, szabóiparosok 81, órák, ékszerész 50, kefékötő, szítás 12, papucsosok 25, bérkocsisok 39, vendéglősök 31, fodrászok 89, villanyszerelők 25, műszerészek 36, droguisták 9, asztalosok 58 és fogtechnikusok 25 taggal.

Deportált-társaival kegyetlenkedő Jupo ügyét tárgyalja a népbíróság

(Szeged, június 17.) A népbíróság Komlóssy-tanácsa hétfőn délelőtt Fischer Simon lágerparancsnok néppellenes bűnügyét tárgyalta. Fischer ügyét 1945. október 1-én tárgyalta először. A vádirat szerint a vádlott 1944-ben Bergen-Belzenben, majd 1954-ben Theresiastadtban, mint a magyarországi deportált zsidók Jupo-ja a tábor lakóit nemre és kórra való tekintet nélkül, súlyosan bántalmazta, egy Neumanné nevű deportált a verésbe bele is halt.

A tárgyalást bizonyításkiegészítés végett ekkor elnapolták és október 29-ére tűzték ki újból, amikor szintén elnapolták és az iratokat visszaadták a népbírósságnak. A népbírósság december 17-én pótvádiratot terjesztett elő, amely szerint Fischer a tábor részére a németektől felvett elemiszernek csak egy részét osztotta ki, a megmaradt részt pedig aranyért és más drágasággal eladta.

A hétfői tárgyaláson ismertették mindkét vádiratot. A vádlott teljes mértékben tagadta az ellene felhozott vádakait és kijelentette, hogy mint lágerparancsnok mindent megtett a tábor lakóinak, amit emberileg el lehetett követni. Jóságosága bizonyítására felhozta, hogy Rákosi Mátyás hugának is ő segített a szökésben. A hétfőn délelőtt kihallgatott tanúk mind terhelően vallottak. A tárgyalást kedden folytatják. Ítélet a hét végén várható.

„Lelkigyakorlatot” tartott a piacrendészeti hatóság a felvásárló kereskedőknek

(Szeged, június 17.) Az elmúlt napokban a piaci árak hatalmas ugrásával kapcsolatban sok szó esett különböző fórumok előtt a piacellenőrzésről. Beszéltek és határozatot hoztak piacbírói intézmény létesítéséről, külön ellenőrző csoportok szervezéséről, mindezt azonban az ellenőrzés még semmi sem valósult meg, a helyzet jelenleg is az, hogy a szegedi piacot csupán a piacrendészeti hatóság piaci biztosa ellenőrzi, akik békében, normális körülmények között is végezték az ellenőrzést. Három piacbiztos van. Ez a létszám normális körülmények között elegendő volt a piacrendészet ellátására, nyilvánvaló azonban, hogy ma, a sokkal bonyolultabb piaci problémák megoldására elégtelen. Az árkérdésbe, az árak kialakulásába nem igen tudnak beleszólni a piacbiztosok. A piacrendészeti hatóság, amelynek élén Práger Ferenc, az elsőfoku iparhatóság vezetője és Radnai Béla kerületvezető áll, három piacellenőrző altisztet vezetteti a piac ellenőrzésére. Ezenfelül is elkövetnek mindent, hogy azokat a problémákat, amelyek naponta felmerülnek, a legkisebb mértékben oldják meg. A legégetőbb probléma pillanatnyilag a vidéki kereskedők vásárlása. A közellátási bizottságban hetek óta megbeszélés tárgyát képezi ez. A panasz az, hogy a vidéki kereskedők vásárlásaikkal eltűntetik az árut a szegedi gyümölcs- és zöldségpiacról és ezzel felverik az árakat. Azóta a vidéki kereskedők vásárlását korlátozták olyan módon, hogy csak délelőtt 10 után mehetnek a piacra. Ez az intézkedés nem sokat használt, mert a rendelkezést úgy játsszák ki, hogy a vidékiek egyszerűen szegedi kereskedőkkel vásároltatják fel a részükre szükséges árut.

Ez történt a hétfői piacon is, amikor a felvásárlók még a tetejében egymásra is uccsították és ezzel ismét hatalmasan felverték az árakat. Például a cseresznye hétfőn már 250 milliárdért kelt a piacon, a barackot pedig 150–200 milliárdért árulták.

Tud arról is a piacrendészeti hatóság, hogy a kereskedők kiemnek a szőregi országutra és a szegedi határon kívül pár méterrel vészik meg a szegedi piacra irányított gyümölcs- és zöldségzárlatmányokat. Ugyanigy cselekednek a kisteleki határban.

Éppen ezért a piacrendészeti hatóság hétfőn értekezletre hívta össze a felvásárló kereskedőket és igyekezett

a „lelkükre beszélni”, hogy tartsák be a rendelkezéseket és ne igyekezzenek mindenféle módon a szabályok kijátszásával megfosztani a szegedi piacot a gyümölcsfelhozataltól. A hétfői „lelkigyakorlat” azzal az eredménnyel járt, hogy a kereskedők megígérték, megvédik a fogyasztók érdekeit. Ezért a hatóság vezetői és a kereskedők úgy egyeztek meg, hogy minden piac előtt megbeszéljük az irányárakat és ennél többet nem fizetnek a gyümölcsért, hogy ne legyenek nagy árkügrások. Piac után újból összejönnek és a tapasztalatokból leszűrnek a tanulságokat. A legközelebbi ilyen értekezletet szerdán délután tartják.

Garibaldi zászlója leng Róma fölött

(Róma, június 17.) Az új köztársaság jelképét az 1849-es harcokból származó Garibaldi-zászlót, egy vörösrészes Garibaldi-katona vitte fel a Capitola. Itt Róma város polgármestere és a köztársasági pártok vezetői fogadták. Az zászlót azután ünnepélyesen, nagy tömeg jelenlétében tűzték ki az árbóca.

A torinói szakszervezetek kihirdették az általános sztrájkot tiltakozásul azok ellen a tüntetések ellen, amelyek két napja folynak a köztársaságiak és a királpártiak között. Az összeütközések oka a szakszervezetek szerint a királpártiak magatartásában rejlik.

A szovjetifjak fogadása Szegeden

(Szeged, június 17.) Jelentettük már, hogy a szovjetunói ifjúsági kiküldöttei szerdán Szegedre érkeznek. A szovjet ifjak fogadására nagy műsort dolgozott ki a MaDisz helyi szervezete.

Az eddigi tervektől eltérően a szovjet ifjak — a Komszomol — szerdán délután 6 órakor érkeznek Szegedre.

A MaDisz helyi szervezete, a Lemezgyár ifjúsága és a dorozsmai MaDisz a dorozsmai és pesti utkeresztződésénél felállított diadalkapunál fogadják a szovjet kiküldötteket. A városháza előtt a Komszomol kiküldöttein honvéd és rendőr díszszázad, valamint a honvédek, a város

hatóságai, a politikai pártok képviselői, a MaDisz nagyszegedi szervezete és a többi szegedi ifjúsági szervezet fogadja. A fogadtatás után a Komszomol kiküldöttei és a fogadtatón résztvevők a szovjet hősök emlékművét koszorúzzák meg.

A Komszomol kiküldöttei a MaDisz nagyszegedi központjában résztvesznek egy ifjúsági gyűlésen, ahol műsoros estet rendeznek a kiküldöttek tiszteletére.

Este a kiküldöttek tiszteletére vacsora lesz, melyen részt vesznek a MaDisz, a politikai pártok, a szegedi ifjúsági egyesületek kiküldöttei.

Két postai intézkedés

(Budapest, június 17.) A postavezérgazgatósága közli, hogy június 30-ikával a 100 milpengőnél kisebb értékű jelzésű, továbbá betű- és számjelű, valamint szöveges felülvonású bélyegeket a forgalomból kivonják. Július 1-től csak a 100 milpengős és annál nagyobb értékű jelzésű bélyegek használhatók fel postai küldemények bérmentesítésére.

A postatakarékpénztár értesíti a közönséget, hogy június 24-től a csekkforgalomban a milliárdon aluli összegek kezelését megszünteti, s könyvelésre csupán a milliárddal végződő kerek összegeket fogadja el. Ettől az időponttól kezdve csak milliárdal végződő kerek összegről kiállított befizetési lappal teljesíthető takarékpénztári csekkszámára fogad el befizetést.

A mi iskolánk

Irodalmi délután az egyetemen az iskolarendszer hibáiról

(Szeged, június 17.) A Szegedi Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Szabadszervezetének tudományos szocialista és magyarságismereti munkaközössége igen ötletes irodalmi délutánt rendezett szombaton a központi egyetem aulájában a termelt zsúfolásig megtöltött közönség előtt. Az előadáson megjelent Dénes Leó elvtárs polgármester is, valamint a professzorok nagy része dr. Purjesz Béla rektorral az élén. Bereks István bölcsészhallgató megnyitójában röviden rámutatott a magyar iskolarendszer reformjának szükségességére. Dr. Straub Bruno elvtárs, egyetemi tanár beszélt ezután az oktatás problémáiról és az iskolázás kérdéséről főszere osztotta.

— Az egyik fontos feladat, hogy mindenki számára elérhető legyen az iskola — mondotta —, a másik pedig az oktatás céljának meghatározása. Az oktatás legfőbb célja csak az lehet, hogy a diákokat önálló gondolkodásra tanítsa meg.

Straub elvtárs érdekes előadása után ötletes vita formájában Horváth György a múlt iskolarendszer, Berek István pedig a tanügyi reform fontosságára mellette emelték szót. Ennek során a tanügyi iskoláktól, a középiskolán keresztül egészen a felsőoktatásig, előkerültek oktatásunk legszembetűnőbb hibái: a szociális téren megnyilvánuló bajok, a tankönyvreform szükségessége, iskolarendszerünk felépítése körül mutatkozó ferdeségek és a többi sürgős, reformra szoruló hibák.

A vitában felvetett érveket dr. Széchy Ferenc, valamint Papp Gizella, Fehér Zsuzsa, Kabódy Sándor, Lőkös Zoltán egyetemi hallgatók Petőfi, Ady, József Attila verseinek és Karinthy, Juhász Gyula, Szabó Dezső egy-egy irásának értékes előadásával, Goldschmidt Dénes és Székely Lajos egyetemi hallgatók pedig József Attila életéből vett jelenet ügyes megszervezésével támasztották alá.

Az irodalmi délután második részében dr. Ivanovics György elvtárs egyetemi tanár és dr. Huszák István egyetemi tanár az amerikai, illetve a svédországi oktatásról beszéltek saját tapasztalataik alapján. Dr. Bognár Cecília pszichológus-professzor a jó és rossz iskola kritériumait fejtegette, dr. Széchy Endre főiskolai tanár pedig a népdaltanítás és a népi zenekultúra tanításának fontosságáról beszélt. A professzorok felszólalásai után a Főiskolai Kamarakórus dr. Széchy Endre főiskolai tanár vezetésével népdalladát és Bárdos-Kodály népdalfeldolgozásokat énekelte a Szegeden már jólismert kitűnő művészeivel. Végül az Orion-bőrgyár munkás szavalókórusa adta elő nagy sikerrel József Attila: Fiala életek indulója című költeményét Galotti Ferenc elvtárs kiváló vezetésével.